

Euskalgintza Berritzen

Imanol Miner Aristizabal

2013ko Herri Lasterketa.
Egilea: SARETUZp.

Demagun bere burua kinka larrian ikusten duen hizkuntza komunitate bateko hainbat hiztunek, herri batean, komunitatearen biziraupen eta garapenerako ezinbesteko beharri- zanen gainean gogoetari ekiten diotela. Muineko senak lagunduta emango dituzte lehen pausoak, eta arian-arian, hiztun aitzindari horiei beste batzuk elkartuko zaizkie aurrerago. Indarrak batuko dituzte, arriskuan ibiliko dira, unean uneko zailtasu- nei egin beharko diete aurre. Konturatzerako atzera ezinezko errealitate bat zabalduko dute, pausoz pauso eta belaunez belaun, etorkizunean ere iza- teko aukera bermatuko duten egituren zutabeak jarrita utziko dituzte: ikastolen sorrerarekin hasi- tako ibilbide hari, hizkuntza eredu estandarra disei- natuta, gaueskolek eta euskaltegiek emango diote segida eta ondoren etorriko diren Euskal Herrian Euskaraz taldeek, bertso eskolek, euskara elkarteek eta euskarazko herri hedabideek, euskalgintza ize- neko sare bat eratuz.

Eman dezagun hainbat hamarkadako ibilbi- dearen ondoren sortu diren egitura batzuek ez dutela iraunkor izateko nahikotasun maila eskuratu eta, ondorioz, endekatze prozesu bat bizi dutela. Har dezagun euskara elkarte bere ia hogeita bost urteko ibilbidean; arrazoietan murgiltzea beste baterako utzita, jaso dezagun azken urteak ihartuz egin dituela eta biziberritze ahaleginek ez dutela herri horretako hiztunek desio luketen emaitzarik eman.

Eman dezagun historia itzuli-mitzuli dabilela eta hizkuntza komunitate bereko beste belaunaldi bateko hiztunek, herri berean, baina mende erdi geroago, komunitatearen biziraupen eta garape- nerako ezinbesteko beharri- zanen gainean erantzun bat emateari ekiten diotela berriro. Ziur aski, gorago

aipatutako muineko sen berak lagunduta emango dituzte lehen pausoak, baina garaia eta premiak jada ez dira berdinak izango, hizkuntza komunitate horrek bizi duen kinka larriaren kontzientzia galdua izango baitu gizarteak ordurako, azken urteetako estatistiketako argi gorriak piztuta egon arren.

Trantsizioarekin abiatutako postfrankismoaren argi-ilunak agerian, hamarkadetako tapoi politikoak ezbaian, balioen krisia bere betean, globalizazioa, internet eta postmodernotasunaren eskutik helduta, gure bizimodua oldartzen, harremanak moldatzen eta pentsamendua goldatzen, guztia hari finekin albainduta bezala eta epe motzean ezer argituko ez den itxurarekin gainera, ingurumari honetan gerta- tuko da: hiztun berri batek herri horren etorkizunari eta hizkuntza komunitatearen garapenari helduko dio urduri. Bere ibilbide pertsonaletik eta bere lantoki- ko euskara planean bitzakotik ikasiko du, bidela- gunak topatuko ditu eta euskalgintza biziberritzeko hurrengo baldintzak proposatuko ditu:

1. Pertsonak erdigunean jartzea, mugimen- duaren abiapuntu, bitarteko eta helburu izan daitezen. Horretarako pertsonen akti- bazioa, pertsonen garapena, pertsonen arteko komunikazioa eta elkarbizitza landuz. Euskara aurrerantzean bitarteko nagusi izango da beraz eta ez helburu, unean uneko jarduna euskaraz eginda, euskara elkarte baten helburua betetzen duelako jada.
2. Iraganeko inertzia eta zametatik libre jar- dun ahal izatea.

Proposamen berri horiekin lantalde bat abia- tuko da eta euskara elkartearen ordura arte egin-

dakoa ukatu gabe, osagarri eta sendagarri gisara, euskalgintzatik urrun kontsideratu izan diren esparru berrietarako ateak zabalduko ditu, helburuak partekatuz, elkarrengandik ikasiz, elkarri lagunduz. Esate baterako, Kontseiluaren Herri Lasterketa antolatzea erabakita, helburua ez da herri lasterketa bera izango; lasterketa aitzakia izango da korrika egitea gogoko duten pertsona eta erakundeetara iristeko, lantalde berriaren berri emateko, helburuak partekatzeko, kirol munduan euskararen gaia txertatzen laguntzeko, eta horretarako lasterketa beraiekin elkarlanean antolatzeari ekiten dio hasieratik.

Gertuko komunitatean kezka bizi diren gaiak heldu eta euskaraz jorratuko dira, bi urteko ibilbidean hurrengo esparruetan lankidetzak abiatuz: kirola, elikadura, memoria historikoa, musika-zaleatasuna, sexu askapena, Euskal Herriko beste lurraldeetako euskaltzaleekin harremanak, migratzaileak eta bizilagun berriak, ekologia, odol-ematea eta bestelako elkartasun gaiak eskualdean eta Euskal Herrian, urrutirago joan gabe, euskalgintza eta herrigintza eskutik doazela ulertuz.

Jarduteko molde hau ez du lantalde honek asmatuko, ordea, lehenago herrian eta eskualdean ezagutuko dira gisa bereko esperientziak esparru desberdinetan, kulturen eta aisialdian, esate baterako, bakoitzak bere esparruan aliantza eta sinergia eraginkorrik sortu gabe jardungo duen arren, urtez luzez, modu iraunkorrean ariko dira eginez eta berreginez nahiz aldioro bere burua berrasmaturik. Horra ikasi nahi duenarentzat ikasgaia: euskara helburu gisa, norbaiten/zerbaiten eskutik joan ezean, ez du normalean nahikotasunez funtzionatzen modu iraunkorrean. Euskara elkartearen ere, funtzionatu izan duten jarduerak horregatik funtzionatu izan dute ziur aski, hizkuntza bera abstraktuegia izaki, norberaren gustuko jarduerarekin uztartu ezean, dedikazio iraunkorretarako.

Demagun urteetan ihartuz iraundako euskara elkartearen arretaz jarraitzen dela lantalde berri honen abiatzea eta lantalde berri baten gisara lekua egiten zaiola behar duenerako, helburua partekatzen baitute, eta euskalgintzan kide berriak aktibatzeak urteetan espero izandako belaualdi berritzea ekar baitezake. Iraganeko inertzia eta zametatik libre jarduten ahalegintzeak, ordea, elkartearen ohiko funtzionamendua eta egitura auzitan jartzea ekarriko du, eta elkarbizitzak elkarren dohain eta hobetzekoak ezagutzea dakarrenez, talde berrikoak euskara elkartearen ez dela bere

Erronka aldizkaria.
Egilea: SARETUZp.

Saretuz proiektuko kideak eta laguntzaileak.
Egilea: SARETUZp - Esther Boticario.

egitekoari erantzuten ari ohartuko diren bezala, euskara elkarteok kontraesanak antzemango dituzte talde berrian. Hortik aurrera aurreiritziek, mesfidantzek, gaizki-ulertuek eta pertsonen arteko komunikazio arazoek ez dute elkarbizitza bideratzen lagunduko.

Eman dezagun laurogeita hamarren hasieran nekez sortutako euskara elkarte, bere bazkideen utzikeriaren ondorioz tresna baino areago helburu bilakatu dela joandako urteetan, iparra galduz, botere hutsunea sortuz, eta emaitza gisa, nahikotasuna ematen ez duten egitasmoak ernalduz, nahi eta ezinaren sorgin-katera kondenatuz bere jarduna. Demagun garai politikoa aldatu dela behin eta berriro esaten diguten arren, portaera patroiek oraindik bere horretan dirautela besteengan bezala gugan ere, eta berrikusi ezean,

iraganeko akatsak errepikatzen kondenatzen gaituztela, baldintzatuz hiltunen, hizkuntza komunitateen eta orobat hizkuntzen garapena, beraz pertsonena, beraz elkarbizitzarena, beraz bizitzarena berarena.

Demagun aurreko lerroetan gure herriaz aritu naizela, hazten ikusi nauen Lau Haizetara euskaldunon elkarteaz batetik, eta bestetik, begien aurrean abiatzen ikusten dudana euskalgintza berriaz, SARE-TUZ proiektuaz hain zuzen ere. Jo dezagun SARE-TUZ izeneko lantalde berria bi urteko bidea egin ondoren eta gertatzen ari dena ikusita, bere jarduna berrikusten hasi dela, bere argi-ilunak bere nahi eta ezinak identifikatzeko ekarpen ugari bilduz, bere momentua ulertzen ahalegintzen ari dela iraganeko akatsetatik ikasteko bezala etorkizuneko urratsen norabidea berrikusteko. Bada zerbait.

Lau Haizetararen egoitza, euskalgintzen arragoa.
Jatorria: Oarso Bidasoko HITZA.